Tiende jaer. Nr 73. Zaterdag, 20 Juny 1863.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr. buiten »
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achterevolgende keeren gegeven gemeten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 20 JUNY.

De eendragt.

Sedert omtrent 25 jaren hebben de logiën niet opgehouden het vuer van twist en tweedragt aen te blazen in België. Al hunne werkingen hebben tot voornaem doelwit gehad de kinderen van hetzelfde vaderland te verdeelen in twee vyandige kampen, in onderdrukkers en onderdrukten, in overwinnaers en overwonnenen. Volgens de logiën, kan een gouvernement maer goed en onverbeterlyk zyn voor zooveel een deel der landgenoten het alleen-bezit heeft van alle voordeelen en gunsten, terwyl het ander deel veroordeeld is om lasten en niets dan lasten te dragen.

In den tyd hebben wy de aertsdomme leering hooren belyden dat de partyschappen noodig zyn tot 's lands welvaren. Met even redens kon hy zeggen dat het ligchaem van den mensch onophoudende koortsen hebben moet om gezond en welvarend te zyn.

Wy, wy zyn ten allervolkomenste overtuigd dat de tweedragt doodend is voor eene natie, voornamentlyk wanneer de verdeeldheid bestaet wegens kwestien welke den grondsteen van het nationael bestaen uitmaken. 'T is juist by ons het geval. Onze denkwyze is op de ondervinding gestaefd. Is er een land hetwelk verdeeldheden van gemelden aerd niet tot den ondergang hebben gebragt ?

Werpt de oogen op België. Welke voordeelen hebben de verdeeldheden België toegebragt ? Hebben zy 's lands vryheden vermeerderd ? Hebben zy den geest van vaderlandsliefde onder het volk versterkt ? Hebben zy het getal der misdaden en schelmstukken verminderd ? Hebben zy het lot der arme volksklas verbeterd ? Hebben zy voordeel te weeg gebragt voor landbouw, handel en nyverheid ?

Het is genoeg deze kwestien voor te stellen. Elkeen heeft daerop de zelfde antwoord gereed. 'T is daerom dat de algemeenheid van het land doodmoede wordt van de verdeeldheid, en vurig wenscht dat men beginne te denken, niet aen de belangen eener party, niet aen de belangen van eenige byzonderen, maer aen de ware en algemeene belangen van het land.

Zulks wil het gezond gedeelte des lands. Maer zulks willen de logiën niet. Sedert eenige dagen, zyn hare dagbladen op nieuw brandschriften geworden die langs alle zyden vuer en vlam spuwen om de verdeeldheid in het land weder aen te zetten. Dit algemeen geschreeuw verraedt klaerblykelyk een gegeven bevel. De logiën gebruiken hun oud wapen : het geschreeuw en 't geweld.

Het volk heeft de liberalen aen het werk gezien. Het heeft gezien hoe ellendig zy hunne prachtige beloften hebben volbragt. Ja, de oogen van velen zyn opengegaen. En meer dan een persoon die te voren liberale beloften had ontvangen voor goede en gangbare munt, zegt nu : De vyanden van het land, het zyn de priesters niet, het zyn de kloosters niet. De groote vyanden die men bestryden moet, het is de tweedragt het is de partytwist, het is de volksellende, dat wapen der socialisten ; het is de BUREAUCRATIE die de openbare lasten doet aengroeijen, die door het maken van zoo vele kruipende karakters den landaerd verbastert, en vroeg of laet tot allerhande onheilen aenleiding kan geven.

Tongeren, den 18 *juny* 1863.

Mynheer de Redakteur,

Ik heb deze week iets gehoord dat de moeite waerd is om in de gazet te zetten. Ik heb al dikwyls hooren spreken van liberalen, en men zegt dat er zelfs van die menschen in het arrondissement Tongeren zyn. Ik heb voor myn deel nooit veel vertrouwen in die vieze mannen gehad, die altyd van God en godsdienst spreken en ondertusschen kerk en pastoor en godsdienst door den modder trekken.

De 9 juny was het te Tongeren kiezing voor eenen senateur. Naer gewoonte werden na de kiezing de tafelen gedekt voor de kiezers van beide kleuren. De katholyke taleuren werden opgedischt voor rekening van M. den graef d'Arschot, de liberale fourchetten moesten spelen voor M. Claes.

Het schynt dat het eergevoel nog geene diepe wortelen geschoten heeft in de harten der liberale buitenkiezers, want omtrent honderd-vyftig van deze laetsten die 's morgens voor den liberalen kandidaet gestemd hadden, gingen 's middags aen de tafels van den katholyken kandidaet eten, en gedroegen zich gelyk menschen die gelukkig en te vrede zyn over den uitslag der kiezing.

De liberale tafels bleven ledig. De liberale buitenkiezers stonden zoo beschaemd over de vernederende nederlaeg van den liberalen kandidaet, dat zy zelfs zynen middag niet durfden gaen eten uit vrees dat men hen voor liberale kiezers zou gekend hebben.

Zy vonden veel eenvoudiger van hunne beenen onder de tafels van M. den graef d'Arschot in te steken en triomph te vieren met de overwinnaers. Dat is liberale eerlykheid. *Vive le libéralisme.* De *Vedette* moest daer wel een fransch sermoontje op maken.

Een oude Tongenaer.

Gentsche Weerdigheid.

Het *Vlaemsch Land*, kritikeert zeer hevig de handelwys van M. den burgemeester van Gent, die toegelaten heeft dat het volk de peerden van zyn rytuig losmaekte, en in triomf *door het volk* getrokken werd, even als men vele jaren geleden met M. Rogier heeft gedaen.

Wy laten geerne alles op zyne plaets, en zetten niet geerne — al was het maer om de menschelyke weerdigheid alleen — de menschen daer waer de peerden, ossen en ezels geplaetst worden. Het is een vernederend werk voor een vry volk ; het is nog meer vernederend voor hem, die zich dien slaefschen triomf laet geven.

Toen koning Leopold en koningin Marie-Louise hunne intrede deden in zekere kleine vlaemsche stad, wilden eenige persoonen de peerden ook uitspannen en zelven het koninklyk rytuig trekken. De koning verzette zich daertegen en zegde :

Messieurs, respectons-nous nous mêmes ; nous sommes des hommes, des citoyens libres. Mynheeren laten wy eerbied voor ons eigen zelven hebben ; wy zyn menschen en vrye burgers ! — en de peerden en ook de menschen bleven elk op hunne plaets.

Schoone les, die wy hadden willen in acht genomen zien, zoowel door het volk, als door eenen burgemeester, welke met zoo wat zeven stemmen triomfeerde, en wiens triomf dus ligt genoeg was om door hem zelven gedragen te worden.

DE BRUID VAN MOUSTOIRAC.

Tafereel uit het volksleven van Bretanje.

(*Vervolg.*)

Op het bepaelde uer kwam Gildas met zyn gevolg te paerd in feestdosch, met bloemen en linten versierd, en door de *sonneurs* (1) en den *baz-valan* voorafgegaen. Deze was een der rymers ; hy moest namens den bruidegom het woord voeren. De andere was hem naer de hoeve vooruitgegaen, en moest namens de bruid antwoorden. Hy droeg daerom den naem van *breutaër* (2).

Anna Maria kon by hunne komst een kreet van verwondering niet onderdrukken ; doch een blik van Kérias gebood haer onderwerping.

Wy traden naer buiten om by de aenspraek tegenwoordig te zyn, en tevens om voor het laetste te zien of Pol niet wederkeerde.

Wy geven u hier de heerlyke zamenspraek, welke wy in de tael van Bretagne hoorden, en welke de oudste der Kérias ons dadelyk vertolkte.

DE BAZ-VALAN, *op de stoep.* In den naem des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes, zegen en blydschap in dit huis.

DE BREUTAER, *voor de gesloten deur.* En wat scheelt u, myn vriend, dat uw hart niet vrolyk is ?

— Ik had eene kleine duif in myn duivenslag, en daer komt eensklaps een sperwer aengevlogen, die myn klein duifje verschrikt, en ik weet niet waer zy gebleven is.

— Ik vind dat gy nog al opgeschikt zyt voor zoo'n bedroefd man ; gy hebt uwe blonde hairen gekamd alsof gy ten dans ging.

— Myn vriend, spot niet ! Hebt gy myne kleine witte duif niet gezien ? Ik zal geen geluk meer op de wereld hebben, alvorens ik haer teruggevonden heb.

— Ik heb nog uw klein duifje, noch uw witte duif gezien.

— Gy liegt, jongmensch ! de omstanders hebben haer naer den kant van uw hof zien vliegen en in uw boomgaerd zien neêrvallen.

— Ik heb noch uw duifje noch uw witte duif gezien

— Myn witte duif zal sterven als haer gaeiken niet wederkomt ; zy sterft. Ik zal door het gat van de deur zien.

— Houd op vriend ; gy zult niet gaen, ik zal zelf gaen zien

Hierop gaet de *breutaër* in huis en komt na verloop van eenige minuten terug. Robert maekte van dit oogenblik gebruik om eens naer buiten te zien.... Pol Trevihan kwam niet. Het tooneel wordt voortgezet.

— Ik ben in myn hof geweest, myn vriend, en heb daer geen duif gevonden ; wel eene menigte bloemen : seringen, klaprozen en vooral eene lieve kleine roos, welke in den boek van de haeg bloeide ; ik wil ze u wel halen, wanneer gy het goed vindt ; gy kunt er u vrolyk mede maken.

Hy gaet nogmaels in huis, en komt met het kleinste meisje van Kérias, hetwelk twee of drie jaren oud is, aen de hand terug.

DE BAZ-VALAN. Lieve bloem, waerlyk aerdig en geschikt om een hart te vervrolyken. Wanneer myn duif een dauwdrop ware, zou zy zich zeker op haer laten vallen. (Na eene pauze.) Ik wil naer den zolder gaen, wanneer gy het toestaet ; misschien is myne duif daerop gevlogen.

DE BREUTAER. Blyf waerde vriend, ik zal zelf nog eens gaen zien.

Ditmael komt hy met Janned Kérias terug. De jonge moeder was van het hoofd tot de voeten opgeschikt, en niettegenstaende hare ontroering en treurigheid, was zy een ander compliment dan het navolgende waerdig.

— Ik ben naer den zolder geklommen, en heb er geen duif gevonden ; ik heb slechts dezen na den oogst vergeten koornaer gevonden. Steek dien op uw hoed, om u te troosten.

— Zoo vele korrels als de koornaer heeft, zoo vele jongen zal myne duif in haer nest met hare vleugelen bedekken. (Na eene nieuwe pauze.) Ik zal haer in het naburige veld gaen zoeken, wanneer het u behaegt.

— Houd op, myn vriend ; gy moogt nog niet gaen. Gy zoudt uwe fraeije schoenen morsig maken. Ik zal nogmaels voor u gaen.

De *breutaër* gaet voor de derde mael in huis, en treedt voor de derdemael weêr buiten ; dezen keer met de op haer stok leunende grootmoeder.

— Ik vind geen enkele duif ; ik heb slechts een appel gevonden, dezen gerimpelden appel, die sedert lang onder de bladen van den boom verscholen lag ; steek dien in uw zak en geef hem aen uw duif tot voedsel en hy zal niet meer treuren.

— Ik dank u. Een goede vrucht verliest door het rimpelen niets van haer geur. Doch ik kom hier niet om uw appel, uwe bloem of uw koornaer. Ik wil myne kleine duif hebben en zal haer nu zoeken.

Wat is die jongen geslepen ! Kom dan, myn vriend, ga met my mede ; uwe kleine duif is niet verloren ; ik zelf heb haer in myne kamer, in een gouden kooi met gouden en zilveren traliën, opgesloten ; zy is daer, lief, schoon en opgeschikt.

De *baz-valan* werd toen binnengeleid. Hy zette zich aen tafel en dronk met den vader der bruid. Vervolgens keerde hy naer Gildas weder. Kérias ging zyn schoonzoon te gemoet en gaf hem een paerdenbuikriem ; waerna hy driemael riep :

— Kom, Anna Maria !

Dit was een plegtig oogenblik. Al de aenwezigen beefden en beurden stil het hoofd op... Men hoorde niets dan het klokkengelui, dat het bruidspaer naer de kerk noodigde.

Ik zag een stofwolk zich verheffen en naderen.... Ik geloofde dat het Pol was en snelde hem te gemoet. Al de deelgenooten begrepen my en maekten deszelfde beweging.

Helaes, wy vleiden ons te vergeefs.... Het was een te laet komende genoodigde.

Anna Maria liet zich lang wachten. Eindelyk kwam zy snikkende, door Janned vergezeld binnen.

Beiden hadden niet anders naer de strafplaets kunnen

(1) *Sonneurs*, doedelzakspelers.
(2) *Breutaër*, verdediger.